

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A debreczeni munkapárt otthona

Debrecen, február 19.

Sokat jelentő, örvendetes esemény előtt áll a debreczeni nemzeti munkapárt: Otthont fog magának teremteni. Otthont, ahol az egy politikai meggyőződés hívei találkoznak egymással s ahol az egy fölfogású emberek megtalálják a politikai érintkezés mellett a társadalmi érintkezés minden előnyét.

Sokat jelent nagyon az otthon megteremtése iránt már régen élő, erős vágyának teljesülése. Jelenti elsősorban a debreczeni munkapárt életkedvét s bizonyos szervezettebb formában való jelentkezését és jelenti egyszersmind azt is, hogy a párt erősödni tud, erősödni fog és erősödni akar.

Mert ki épít, ki teremt magának otthont, állandó lakóhelyet? Ugy-e az aki érzi, tudja, hogy szüksége van a domiciliumra, ahonnan dolgait nyugodtan intézheti, kinek tehát dolgai vannak az életben, tehát akinek cselekvési tere, célja, vágya és kötelessége van. És a debreczeni nemzeti munkapárt amaz elhatározása, hogy otthont teremt, valóban ezeket bizonyítja. Sőt többet. *A cselekvésre, a közügyek intézésébe beleszóláshoz ennek a pártnak nemcsak kötelessége van, hanem joga is.* Hogy van joga, bebizonyította minden megnyilatkozáskor, amellyel beleszólta a közdolgainak intézésébe. Az újabb idők utolsó éveiben minden nagy eseménynél ott látjuk Debrecen közéletében a nemzeti munkapárt tagjait, akiknek tudása, a közügyek, a város iránt élő szeretete s folyton fönnállott érdeklődése letagadhatatlanul nagy

hasznot jelentett a közügyek intézésére vitélében.

De eddig nem volt meg a pártnak az a bizalmas, intim, családias jellegű összejöveteli helye, amelyet úgy tekinthetett volna, mint a maga otthonát, amely arra szolgált volna, hogy az egyféleképp gondolkozókban bizalmas érintkezés során kialakulhatott volna a közös gondolat minden részletében egységesen, egyöntetűen.

A nemzeti munkapárt tagjai már régen érezték annak az egyívé foglaló körhelyiségnek a hiányát, amely fizikailag is kifejezte volna az egybetartozás biztató, erőt adó fogalmát. Látjuk, tudjuk, hogy minden izgatás, minden méltatlan eszköz fölhasználása ellenére is a közhangulat elismeri a nemzeti munkapárt munkásságának érdemeit s az eredmények nagy jelentőségét s az ellenzéki pártok tisztán taktikai célokért folytatott szélmalomharcának hiábavalóságát, sokszor, majdnem mindig káros voltát. A nemzeti munkapárt hivatkozhatik is arra, hogy az ország érdekében nagyon sokat cselekedett. Eredményes, tartalmas munkáját elismeréssel kell is honorálnia minden elfogulatlan magyar embernek. Ezt érzi és érezteti is az ország mindenütt, amikor a legvéresebb száju ellenzéki izgatásokra sehogy, vagy csak nagyon is lagymatagon reagál és viszont egymásután nyilatkozik meg a nemzeti munkapárt munkásságával s a kormány tagjaival szemben.

E párt olyan nagy vidéki részének, mint a debreceni, szüksége van tehát arra, hogy párthívei részére otthont teremtsen, az eszmék kicserélésére, s arra, hogy mind annyiszor, amikor a debreceni nemzeti

munkapártnak meg kell szólalnia, amikor a központnak támogatására kell sietnie, nehéz, nagy, nemzeterosító feladatainak teljesítésében, mintegy meleg, családi otthontól szálljon a biztató szó a központ felé.

Hála és elismerés illeti meg Domahidy Elemér főispánt, aki ez eszmét, a debreceni nemzeti munkapárt otthona megteremtésének eszméjét fölvetette s elismerés illeti meg azokat, akik ez eszme megvalósítása érdekében lelkesen munkálkodtak és munkálkodnak közre. Az az érdeklődés, amely már eddig is várta és kísérte az otthon megteremtésének munkáját, bizonyítja, hogy ezt az otthont valódi, nagy szükség és általános vágyakozás hozza létre.

Nagy örömmel üdvözöljük a debreceni nemzeti munkapárt otthona megszületésének pillanatát, mert igazolva látjuk vele annak az általunk annyiszor hangoztatott igazságát, hogy debreceni nemzeti munkapárt életerős, fejlődésre képes, nagy jövőre hivatott s hogy erősítésén minél jobb szervezkedéssel való egységesítésén munkálkodni kell.

A debreceni nemzeti munkapárt otthonának megteremtése érdekében *e hó 21-én délután 5 órára hívta egybe a párttagokat Domahidy Elemér főispán a Piac-utca 61. számú ház félemeleti helyiségeibe, ahol azelőtt a Népegyelőző Bank volt. Itt bizalmas értekezleten döntenek az otthon kérdésében a párttagok, akik bizonyára nagy számban és nagy örömmel fognak sietni az érdekes tárgy értekezletre, amelynek eredménye lesz: a debreceni nemzeti munkapárti otthon megszületése.*

Üdvözöljük előre is lelkesedéssel, örömmel, szeretettel.

A második feleség

Irta: Ruby M. Ayres.

Mikor azt hallottam, hogy Jefferson újra nőül, szivemből sajnáltam a második feleségét.

Jefferson tulságosan okos ember volt ahhoz, hogy boldoggá tudjon tenni egy asszonyt. Igaz az is, hogy az első felesége meglehetősen üres fejű kis nő volt. No de az asszonynak mindig kevesebb esze legyen, mint a férjének, így a helyes.

A szép kis Jeffersonné, aki pompásan tudott öltözködni, másfélévi házasság után ágynak dőlt. Megfázott, meghalt. Virágos korporsója mellett közömbösen haladt a férje, akit ezért szívtelennek tartott mindenki.

— Pedig hogy szerette, mikor elvette! — rebesgették a gyászmenetben.

Hja! Jefferson csak a könyveinek tudott élni. Ha többet foglalkozott volna a feleségével életében, többet is megtudott volna róla. — De talán jobb is így. A pillangó természetű szép asszony elrepült, ne bántsuk az emléket.

Én csak az új Jeffersonné miatt vagyok szomorú. Bájos kis nő, meleg szemét láttam már egyszer.

— Minek nőül meg az ilyen ember? — mondtam elkeseredetten a hugomnak.

— Biztosan egyedül és elhagyatottnak érzi magát abban a nagy házban — felelte ő.

— Tévedsz, ha azt hiszed. — Jefferson egyedül érzi legjobban magát. A felesége lesz elhagyott abban a házban.

Mikor az első látogatásukat visszaadtuk, akkor láttuk csak, hogy milyen ellentét ez a két ember.

Az asszony csupa kacagó napsugárból volt összeszöve, míg a férje vihartól terhes felhőhöz hasonlított.

— Ez az én legjobb barátom — mutatott be engem a feleségének.

Az asszonyka aggódva pillantott reám. — Remélem, maga nem olyan borzasztóan okos — mondta.

Hamar megbarátkoztunk. Azután gyakran mentem át hozzájuk és kacagva kergetőztünk kinn a kertjükben.

Egy ilyen fogócska közben komolyan megállt a kis asszony és azt kérdezte tőlem, hogy milyen volt Jefferson első felesége.

Zavarba jöttem.

— Nos? — kérdezte türelmetlenül, — vagy talán nem ismertem?

— De igen, hogyne ismertem volna.

— Igazán olyan csudálatosan szép volt, mint a képe mutatja?

— A festmény kissé hizelgő, — feleltem

én, — de nem tudom, mit ért a csudálatosan szép alatt.

— Az azt jelenti, — vágta ki őszintén az asszonyka — hogy szebb volt-e, mint én?

Rápillantottam. Ha a szívem szerint válaszolhattam volna, ezt mondtam volna:

— Nincs a világon szebb, mint maga, asszonyom.

De lenyeltem, amit gondoltam és csak ezt feleltem:

— Olyan volt ő, mint egy pillangó.

— A pillangók szépek.

— Szépek, de önzők és haszontalanok.

Csönd lett.

— Mondja, — szólalt meg hirtelen — ha maga másodszor nősülne meg, fölakasztaná az íróasztala fölé az első felesége képét? És körülírná a szobájában az ő emlékeit?

Fájdalmas féltékenyen csengett a hangja s ekkor tudtam meg, hogy a kis Jeffersonné nem boldog.

— Jöjjön, — mondta — kap tőlem egy rózsát. Ma még úgy sem kapott.

Közben lehajolt a virágért, tompa hangon szólt:

— Még a szekrényét is telerakta az ő ruháival. Hogy érezze a régi emlékek illatát.

Lehajtotta a fejét — sirt.

— Miért vett el, ha nem szeret? — hajtotta kétségbeesetten.

A füstbe ment bizalmatlanság

A képviselőház ülése

Az ellenzék bizalmatlansági indítványának mai képviselőházi tárgyalása minden politikai jelentőség nélkül volt. Az indítvány indokolása felölelte mindama pontokat, amelyek az ellenzék a parlamenti harcok folyamán már több alkalommal felhozott. A graváminak nem lettek alaposabbakká azáltal, hogy őket Mezőssy Béla bokrétaiba kötötte.

Igen jó hatást tett, hogy Beöthy Pál elnök be sem várva Mezőssy beszédét, sorra vette az ellenzék állítólagos sérelmeit és konciliáns hangon kimutatta azoknak alaptalanságát.

Tisza István gróf miniszterelnök szintén szolgáltatott néhány argumentumot annak igazolására, hogy az ellenzéknek nincs igaza, mikor az elnökséget velük szemben pártossággal vádolja meg, sőt a kormányelnök azt igazolta, hogy az elnök igen nagy lojálitással védi a kisebbség szólásszabadságát.

Az ellenzék mai akciójának belső jogosultságát zajos jelenetekkel igyekezett pótolni és különböző személyes természetű felszólalásokkal közel négy órán át foglalkoztatta a parlamentet. A személyes természetű vita érdekes incidense volt Berzeviczy Albert beszéde, akit egy idő óta az ellenzék előszeretettel támad, nyilván azért, mivel nem veti magát a kisebbség karjaiba. Berzeviczy ma igen energikusan felvilágosította az ellenzékét, hogy ne várjanak tőle támogatást azok, akik a mai sajnálatos helyzetet tulajdonképpen felidéztek.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Az elnök a bizalmatlanságról.

Szász Károly alelnök 11 órakor megnyitja az ülést s jelenti, hogy Beöthy Pál elnöknek megadta az engedelmet a napirend előtti felszólalásra.

Beöthy Pál: Bizalmatlansági indítványt adtak be ellenem s tájékoztatni kívánom erről a Házat, így Mezőssy megokolásában azokra is kiterjeszkedhetik. A 48-as alkotások legerősebbje a parlamentáris kormányforma s az a célja, hogy az erőket érvényesítsük.

Felkiáltások a baloldalon: Kijátsza a házszabályokat! Panamista! Kell só?!

Elnök: Sümei Vilmost a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Beöthy Pál: Készséggel vettem részt az enyhébb eszközök alkalmazásában elnöksé-

gem alatt, de mikor ezek meddők maradtak, készséggel vettem részt az erősebb eszközök alkalmazásában is. Ezekért vállalom a felelősséget és elnöktársaim óhajára kijelentem, hogy ők szolidárisak velem. S hogy előre szólalok föl, mielőtt a megokolás megtörtént volna, azért van, hogy a megokoló képviselő tisztábban lássa az ő álláspontját.

Az elnökválasztás szabályszerű volt, tehát az indítvány ezen része alaptalan. A másik vádpont az, hogy szolidaritást vállalt a jan. 4-iki szabálysértéssel. Ebből ő sohasem csinált titkot. Olyan volt a helyzet, hogy tenni kellett valamit s ez a házszabályok megsértése volt. A Ház határozatának ellentmondani nem lehet, tehát az ügy jogilag is be volt fejezve.

Hogy az új házszabályok készítésében részem nekem is volt, mindig büszke leszek erre. S hogy a napirendi vitában több képviselőtől megvonták a szót, az azért volt, mert össze nem függő dolgokról beszéltek, s ezt nem lehet engedni, hogy rendszerré váljon. A parlamenti őrség bécsi szereplése is szükséges volt, mert nem lehetett engedni, hogy a bizottságok tárgyalását zavarják. Elismერი az összeférhetlenségi bejelentés jogát, de csak a házszabályok rendelkezéseinek figyelembe vételével, s az írásbeli beterjesztés ép oly érvényes, mint a szóbeli. Ha az ellenzék nem kritikát gyakorol, hanem a Ház működését akarja akadályozni, kénytelen eljárni ellenük, s ha a miniszterelnök vétett, az is rendreutasításban részesül.

A vádat illetőleg vitába nem bocsátkozik, e kérdést döntse el a Ház, s az elnökség nem szolgál rá arra, hogy pálcát törjenek fölé. (Éljenzés, taps jobbról.)

Mezőssy megokolja indítványát.

Mezőssy Béla beszéde előjárójában azon való meglepetését fejezi ki, hogy az elnök az indítvánnyal az indokolás előtt vitába bocsátkozott, azután hosszasan felel az elnökkel. Azt erősíti, hogy az elnöki rendreutasítást szóvá lehet tenni. Szilágyi Dezsőre és Apponyira hivatkozik, akik azt mondták, hogy távoznak az elnöki székéből, ha az ellenzék megvonja tőlük bizalmát. Ha szükség volt a június 4-ikére, mert tudtak a külpolitikai veszedelmekről, mert nem informálták a Házat? Nagy szégyen az, hogy a mentelmi bizottság is hurkot vetett a szólásszabadságra.

Elnök rendreutasítja a szónokot.

Mezőssy Béla támadja a palotaőrség intézményét és kifogásolja az őrség tisztjeinek fizetését. Ezután gyalázó szavakkal illeti a többséget, végül felolvassa a bizalmatlansági indítványt.

Indult hozzájuk vissza.

— Mit akarsz tenni? — kérdeztem tőle izgatottan.

— Fölvilágosítom Róbertet az elvakultságáról, — mondta. Tudod te azt, hogy Lilian azon a napon, amin végzetes betegségét szerzett, azon a napon meg akart szólni az urától?

— Igazán?

— Itt volt nálam. Tíz perccel a vonat indulása előtt jött. Estélyi ruha volt rajta és egy vékony köpenyeg, amit magára dobott, mikor otthagya a társaságot. Én a tűz mellett ültem, — retentő hideg volt.

— És aztán?

— Addig beszéltem neki, amíg hazajött velem az urához. Másnap már ágyba fektették. De ő nem is bánta, hogy meghal. Mászt szeretett.

De a hugom mégis csak otthon maradt. Nem engedtem elmenni. Az ilyesmi nagyon kényes dolog.

— Feledjük el ezt, — mondtam — Lilian már meghalt.

— De az új asszony él! — mondta a hugom.

A véletlen segített rajtunk. Róbert egy ízben nálam volt. Nagyon zordul viselkedett. A feleségéről bizonyos megvetéssel beszélt. Ezt nem bírtam tovább.

A miniszterelnök beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök: Mezőssy mindenről beszélt, csak a dolog érdeméről nem. Ezért és mert az elnök is felszólalt napirend előtt (Éljenzés jobbról), szóvá teszi a mondottakat. A június 4-iki esetre kijelenti, hogy az szabályszerűen reparáltatt. Akkor is hangsúlyozta, most is állítja, hogy az nem képezhet precedenst, az egy egyszeri kivételes eset volt, melyet meg kellett tenni, különben belepusztultunk volna az akkori viszonyokba.

Elnök: Lovászy Mártont és Justh Gyulát közbeszólásaikért rendreutasítja.

Ij. Kubinyi Géza (Lovászy felé) Szemtelenség!

Elnök Kubinyi Gézát rendreutasítja.

Tisza István gróf miniszterelnök: A fegyveres erő használatára az elnökség azon a nyomon indult, amelyen a koalíciós elnökség, azzal a különbséggel, hogy ott nem került a végrehajtásra a sor. A koalíciós elnökség és kormány megállapította, hogy a kiültetett képviselő — közönségnek tekintendő s úgy kell vele szemben eljárni, mint a karzati közönséggel. A többi magától értetődik. Az ellenzék izgatott temperamentumával, zajongásával szemben lehet-e az elnökséget azzal vádolni, hogy nem a legmesszebb menő türelemmel gyakorolja? Mindenki láthatja, hogy az ellenzék szólásszabadságát senki se akadályozza és semmiféle elnöki erőszak nincs. Arra a vádra, hogy ő az elnökséget utasítgatni szokta, megjegyzi, hogy csak egy esetben küldött föl valakit az elnökhöz, mikor őt is elfogta az indulat és sajnálatos inparlamentáris kifejezést használt. Nem tudta akkor, hogy az elnök hallotta-e az ő kifejezését s azért üzent fel akkor egyszer hozzá.

Fölkiáltások: Egyetlen egyszer ez is!

Tisza István gróf miniszterelnök: De rendreutasításban többször is részesültem. — Rámutat arra, hogy neki egyénileg is milyen nehéz feladat volt a Ház elnökségét elvállalni s a régi elnökök, akiknek arcképei az elnöki fogadó szobában vannak, igaz, nem alkalmaztak ilyen rendszabályokat. De azt hiszi, hogy azok a nemes alakok, akik küzdöttek a 48-as alkotmányért, egész haragjukkal sújtották volna azokat, akik okai voltak a rendszabályok alkalmazásának. (Taps a jobboldalon.) Azok trombitálni nem lettek volna képesek. (Nagy zaj. Elnök Fráter Lorándot, Kun Bélát, Sümei Vilmost rendreutasítja.) Azok pedig, akik a rendszabályokat kénytelenek voltak végrehajtani, fölemelt fővel jelenhetnek meg itt. (Nagy izgalom támad. Székely Ferenc és Podmaniczky Endre báró egymásra kiabálnak. Székely Ferenc ezt kiáltja: Gazember! Az ellenzék tapsolja Székelyt.) Az elnökség birja a többség bizalmát s azért ajánlja, hogy

Elmondtam neki az egész dolgot, amit a hugomtól hallottam. Végighallgatta, aztán így szólt:

— Tudom. Mindezt tudtam már, mielőtt Lilian meghalt volna.

— Ember! — kiáltottam fel kétségbeesetten, — hát akkor mit gyötröd a második feleségedet, aki szeret téged, az első emlékével?

— Ő sem engem szeret, — mondta.

— Hát kit?

— Téged. Azt hiszed, nem láttam az enyelgéseiteket, rózsaaajándékot? Ha akarod tudni, azért játszom ezt a komédiát az első feleségem képével is, mert azt akarom, ne lássa az asszony, hogy szenvedek miatta. — Ha ő hideg hozzám, én is az vagyok. Pedig jobban szeretem őt az életemnél is.

A szoba félig nyitott ajtajában egy remegő teremtes hallgatta lélekszakadva ezt a beszédet. A végén nem bírta tovább. Beszaladt a szobába és sirva-nevetve csókolta meg a férjét.

Ebből az egy csókjából meg lehetett érteni, hogy melyikünk az, akit szeret.

Azóta Jeffersonék nagyon boldogok. Mindig együtt látni őket, szerelmesen, boldogan járják a mezőket.

És én — én most még szomorúbb vagyok, amiért Jefferson másodszor is megházasodott.

Megpróbáltam vigasztalni.

— Nincs igaza, — mondtam. Mert ha egy férfi másodszor is megnősül, akkor kell, hogy a második asszonyt jobban szeresse, mint az első szerette. Különben nem lenne képes a helyét betölteni vele.

Nem felelt. Tovább sétáltunk. Az egyik fordulónál megint megállt.

— Mondja, — szólt izgatottan — nagyon szerették egymást Róberttel?

— Ne törődjék vele, — feleltem melegen. Ami elmúlt, elmúlt. Róbert nem volt sohasem annyira bizalmas hozzám, hogy ilyenekről beszélt volna.

Pár hét múlva a hugom sirva találta kis barátnőjét. Kétségbeesetten jött haza.

— Bizonyosan rosszul bántik vele az ura! — tört ki haragosan.

— Dehogy — feleltem csöndesen én. — Az asszonyka nagyon féltékeny az első feleség emlékére.

— Féltékeny?

— Igen. Jefferson szobájában most is ott függ a szép Lilian képe — s ami különös — pár hete csak ennek, mert mikor az új asszonyt hazavitte, nem volt ott a kép.

A hugom gyorsan lélegzett.

— Lilian nem érdemli meg ezt a tulzott kegyeletet, — mondtam. S a szép kis asszony még kevésbé érdemli meg boldogtalanságát.

az indítványt ne tűzzék napirendre. (Zajos helyeslés és taps.)

Székely Ferenc és a só.

Székely Ferenc személyes kérdésben kér szót.

A Ház megadja.

Székely Ferenc: Ugy hallotta, hogy Podmaniczky Endre ur az ellenzék: só, só! — kiabálására azt felelte: „Ott vannak a Székelyek, ott kérdezősködjének!” Erre ő indulatosan visszakialtott: „Amíg be nem bizonyítja, hogy én tudtam a sópénzről, gazembernek tartom!” Ezért boesánatot kérek a Háztól s kijelentem, hogy én ez ügyről semmit se tudtam.

Podmaniczky Endre báró: Igaz, hogy mikor ezt kiáltották: SÓ! — én azt feleltem a baloldalnak: Ott vannak a Székelyek, ott kérdezzék. Nyilatkozzék Székely volt miniszter: *kaptak-e a választásokra pénzt, igen vagy nem?*

Székely Ferenc (Folytonos zaj): Kijelentem, hogy nem kaptam, másról se tudok. De kérdézem, hogyan áll a képviselő ur a sópénz dolgában?

Podmaniczky: Legyen meggyőződve, hogy én jobban állok, mint Székely és a fia!

Elvetik a bizalmatlanságot.

Ezután óriási többséggel elvetették Mezőssy indítványának napirendre tűzését.

Pallavicini György örgróf reflektál egy tegnapi elhangzott vádra.

Rakovszky István Berzeviczy Alberttel polemizál.

A választókerületek beosztása.

Damján Vazul és Popp Cs. István a javaslatához szólnak hozzá és helytelenítik azt.

Tisza István gróf miniszterelnök: Nem akar a nemzeti kérdésekről most nyilatkozni, mert holnap a románokkal folytatott eszmecsere dolgában a hozzáintézendő interpellációra ugyanis válaszolni fog. Kéri a Házat: választát ne vegyék tudomásul, hanem tűzzék ki napirendre s akkor mindenki hozzászólhat a kérdéshez. Ezután a javaslatról beszél. Ha csak valami közbejött esemény nem tenné szükségessé a Ház feloszlását, akkor már legközelebb az új törvény alapján történnének a választások. Büszkén állítja meg, hogy sikerült nyolcvan százalékkal kiterjeszteni a választói jogosultságot a magyarság javára. Erdély minden magyarának drága, ez az érzés vezette őt a kerületek beosztásánál. Így sikerült is, hogy a magyarság és a németek megtartották az őket megillető helyet. Csak hat román kerületben tynyomó a románosság. Így árulták el őket Erdélyt. Visszapillantást vet ezután a legutóbbi évtized választójogi küzdelmére. Egymásután két veszedelem is fenyegette az országot: az egyik Kristóffy, a másik a koalíciósuralom. Jött azonban Andrassy Gyula gróf, aki felelősségének tudatában hozta plurális választójogi tervezetét, amelybe azonban a koalíció belebukott. Végre jött a Kuen-Héderváry-kormány, amely kiejtette az általános titkos jelszót. Ezek után jött létre a mai törvény, amely az ő fanatikusnak csúfolt politikájából született meg. Ohajtja, hogy hasznos eredményeket hozzan létre a törvény. (Hosszan tartó taps és éljenzés.)

Ezután a Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta, mire az ülés véget ért.

80 ezer korona a kórház átalakítására

A kórházi bizottság ülése.

A városi kórházi bizottság ma délután ülést tartott, amelyen előtárták a közkórház szomorú állapotát. Hogy a kórházat valamennyire rendbehozzák, az igazgató számitása szerint 80 ezer koronát kell renoválásra és átalakításra fordítani.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

(A botrányok.)

Zöld József aljegyző, előadó ismertette a kórház vizsgálatáról szóló jelentést, amely szerint a pénzkezelést, a kórházigazgatást, a betegek kezelését, ellátását, élelmezését kifogástalannak, minden tekintetben kitünőnek találta. Csupán a mosókonyha állapota tűrhetetlen és a fűtési rendszer rossz, mert a mai fűtés mellett folyton tele van a kórház terület korommal. Javasolja, hogy azokat a hibákat, amelyek házilag vagy kisebb munkálattal kijavíthatók, javíttassák ki.

Fráter Imre dr. kórházi igazgató ecseteli a mai lehetetlen állapotokat, amelyek mellett a fűtés sokba kerül, a szobákat szellőztetni nem lehet, mert a korom ellepi a szobákat és így szinte ez lehetetlenné teszi a sikeres gyógykezelést. A terazzo-kövezet is hézagos, repedezett, tisztítani s javítani nem lehet. A mosókonyha egyenesen ártalmas, ott egy ember sem maradhat meg. Ajánlja tehát: tegyen előterjesztést a bizottság a közigazgatási bizottságnak, hogy a mai fűtési rendszert alacsony nyomású melegvíz-fűtési rendszerrel cseréltesse föl, a terazzo-burkolatot más sima és tisztítható folyosóburkolatra cseréltesse föl, a mosókonyhát pedig a fűtési rendszerrel együtt kell megcsináltatni. A költség mintegy 80,000 korona lenne s ez az összeg három év alatt már megtérülne a megtakarításból, ami a fűtőanyagból és a javítási költségeknél megtérül.

Csikos Sándor dr. főorvos szintén ismerteti a mizériákat s kimutatja, hogy 30,000 korona megtakarítás érhető el egy új fűtési rendszer mellett.

Tüdös Kálmán dr. főorvos szerint számitásokat kellene eszközölni: mennyibe kerülne az átalakítás, mennyi idő múlva nyílnának meg a klinikák s hogy ez idő alatt amortizálnék-e a befektetés? A javításra szükség van, mert a mai pizok és egészségtelen állapotok nem tarthatók fenn.

Fráter Imre dr. igazgató újból hangsúlyozza a javítások szükségességét, annál inkább, mert egy gyűjtőkórházra a klinikák mellett is szükség van és lesz, tehát a befektetések nem vesznek kárba.

Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, a hábaképző intézet igazgatója azt hiszi, hogy a tervek és költségvetés elkészítésére a mérnöki hivatal nincs berendezve, erre speciális képzésű szakember kell, a körülményeket figyelembe kell venni s így különböző technikai számitásokat kellene csináltatni.

A bizottság kimondta, hogy javasolja a hibák eltüntetését, alkalmas tervek és költségvetés beszerzését.

Kondor Kálmán főszámvevő utólag megjegyezte, hogy a költségekre fedezetet nem lehet találni s ajánlja: addig, míg nem tudják, hogy a kórházat hol építik föl, a költségvetést és terveket sem kell elkészíteni.

Tüdös Kálmán dr. is a költség-aggodalmakat említi föl.

Fráter Imre dr. kifogásolja, hogy a kiadásokon muljék a hiba javítása. Az ország legrosszabbul álló kórháza ma a debreceni. A betegeknek nem mondhatja: jöjjenek három év múlva, mikor kész lesz a klinika, mert azoknak ma kell a gyógykezelés és a tiszta levegő.

A bizottság egyetértően helyeselte az igazgató előterjesztéseit.

(Az ápolási díjak.)

Végül letárgyalták az 1914. évi költségvetésre vonatkozó belügyminiszteri leiratot, amelynek kifogásait a bizottság nem fogadta el, hanem újabb megokolt fölterjesztésben ké-

rik a napi ápolási díjnak 2 korona 24 fillérről 2 korona 35 fillérré emelését.

Néhány személyi kérdés letárgyalása után, amelyek közt ajánlja a bizottság az élelmezési vállalkozóval a szerződés meghosszabbítását s díjainak 10 százalékkal való emelését, az ülés este fél nyolckor véget ért.

A hatodik csütörtök

★

Ismét diszes, nagy közönség töltötte meg tegnap délután 5 óra a róm. kath. főgimnázium dísztermét, hogy gyönyörködjék a hatodik csütörtöki felolvasó-est tartalmas programjában és okuljon tanításain. Mindkettőben volt része most is bőven, sőt — a végére siető farsangra való tekintettel — került ok a józsi nevetésre is.

A gyönyörködtető számok közül mindenesetre elsősorban kell kiemelniünk a Bónisné Mikés Margit énekét. Valóban általános óhajtnak tett eleget a rendezőbizottság azzal, hogy e kitünő művésznőt — ki csak nem rég, szintén egyik korábbi csütörtöki estén tünt föl városunkban gyönyörű énekével — ismét szóhoz jutatta. Most a „Proféta” egyik áriáját, meg Cremieux egyik nagyon szép szerzeményét, ráadásul a „Katonazenét” énekelte a multkorhoz hasonló, vagy azt meg is haladó óriási sikerrel.

A felséges énekszámot Jóna Kálmán dr. kísérte zongorán, és ez azt jelenti, hogy ez a kíséret minden ízében tudatos művészi fölfogású volt, melyért méltó rész jár ki a remek szám után fölharsant tapsviharból.

Tiszta, nemes élvezetet nyújtott Szűcs Margit szavalata is. Az a kedves, mégis imponáló megjelenés, az a zengő szép organum, mely e ritka tehetségű szavalónak tulajdona, nagyobbfokú benső értékek nélkül mindig sikert biztosítana neki. Hát még az a beható elemzés, amellyel a szavalt költemény lelkébe tud hatolni! És az a csodálatos képesség, amellyel minden gondolatnak, érzésnek tökéletesen megfelelő hangot talál és alkalmaz! Így aratott most is zajos sikert Kiss József versével (Gedővár asszonya), melyet oly megindítóan adott elő, hogy szünni nem akaró tapsvihar hívta újra pódiumra, amikor aztán — néhány, az érdemes költőt apostrofáló bevezető szó után — Pósa Lajos egyik kedves versét adta elő meleg érzéssel.

Thamassy Rózsika, aki a zongora mellett csupán ott ilve is bájos jelenség, valóban elragadta a hallgatóságot Chován magyar hangulatképeivel, amelyeket mély érzéssel, magyaros tüzzel játszott oly kitünően színezett előadásban, amelyet csakis az ő biztos, finom technikája és igaz átértés, átérzés tesz lehetővé. A szép szám dicsőségéből méltó rész jut tanárának: F. Halácsy Margitnak is, aki a zenepedagógia magaslatán állva fejleszti, vezérli a szép tehetséget ilyen szépen.

Egy nagy reményekre jogosító fiatal hegedűst is hallottunk ez estén. Weisz József ez, a Füredi Sándor egyik legkiválóbb tanítványa, aki mesterének ismert és elismert művészetéből már is sokat elsajátított. — Wieux-temps „Ballade et polonaise” c. darabját játszotta tisztán, pergőn, mindenben hatósan, a legszebb sikerrel. E szám zongorakiséretét Füredi Ernő játszotta nagy gyakorlottságra vallóan, igen ügyesen. Zajosan tapsolták mindkettőjüket.

A nevetetést a komikumban is már igen jónevű Fábán Antal hozta a színpadra Nagy Endre „A nevető ember” című monológiával. Furcsa gesztusai, hanghordozása, közbeszött ügyesen kivitt hahotázásai óriási kacajra ragadták a közönséget, mely nem győzött eleget tapsolni neki.

A mulattatást kívánta szolgálmi Pálffy József, a jeles hírlapíró is, aki a Bandika naplójából olvasott föl egy gördülékenyen megírt bohókás részletet s nagy tetszést és tapsot aratott vele.

Az estnek, mint felolvasó-estnek főszáma persze az a szabadelőadás volt, amelyet Haranghy György, az országos híri amateur-fotografus tartott a színes fotográfálásról. Bevezetésül rendkívül világosan magyarázta

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között

1 doboz 50 fillér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

ARANYEGYSZÁRVU GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZEN, ROSSUTH-U. B. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, széptárgyak, arcképek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

meg a színes fotografálás fizikai alapját, majd ismertette a különböző rendszerű eljárásokat, megjelölve mindegyiknek elsőbbségeit és foghatóságait. A nagy szakavatottságot, valamint tudományos és szakbeli teljes készséget bizonyító előadást saját, remekül sikerült fölvételeinek vetítésével is illusztrálta, a mi kiváló gyönyörűséget szerzett a jelenvotaknak, neki pedig, valamint a vetítést intéző Morvai Ferenc kegyesrendi tanárnak süri tapsokat.

A kiválóan értékes műsoru, fényes est háromnegyed nyolckor ért véget.

Irodalom

A Csokonai-kör vendégei

A Csokonai-körnek két vendége is lesz szombati fölolvasó ülésén: dr. *Victorisz József* és *K. Mihely Elvira*. Az első Nyiregyházának egyik közművelődési vezetője, aki az ottani *Szabad liceumot* virágzóvá tette és aki a Bessenyei-körben is élénk tevékenységet folytat. Irodalmi ünnep, művelődési és művészeti esemény alig mehet végbe a szomszéd városban, hogy abban Victorisz tudományos dolgozattal vagy költői munkával közre ne működjen. Közreműködik pedig úgy, hogy ezzel magát kedvelté, nevét pedig népszerűvé tette egész Szabolcsvármegyében.

K. Mihely Elvira természetesen nem fog a közélet színterén; falusi magányában áldoz a muzsának s onnan csak nagy néha lép ki a fölolvasások emelvényére, mint például a múlt évben a Szigligeti-társaságban, ahol tagsági székfoglalóját tartotta. Mélyebb érzésű költő, akinek lelke hurjai hamar megrezdülnek az élet viszontagságainak, a természet változatainak érintésére. Hangulata általában borús és ajka leginkább szomorú dalra nyílik; legmeghatóbb költeményeiben korán elvesztett kisleányát siratja a vérző anyai szívnek soha el nem nemülő panaszaival.

A Csokonai-körnek e két vendége egy szersmind a magyar irodalmi életnek egy szép gondolatát jelképezi, azt az üdvös törekvést, hogy a vidéki irodalmi körök tartsanak egymással minél szorosabb kapcsolatot, fejtsenek ki mintegy irodalmi együttműködést. A szombati fölolvasó ülés három vidéki irodalmi egyesületnek lesz a szellemi összefonódása: a vendéget adó Bessenyei-kör és Szigligeti-társaságé, valamint a vendéget látó Csokonai-köré. A debreceni művelt közönség bizonyára szívesen előmozdítja e hármass együttműködés sikerét a maga nagy, a szokottnál is nagyobb érdeklődésével.

Debreczen legnagyobb, pazar fényvel és kényelemmel berendezett mozgósínháza :::

AZ
URÁNIA

(EGYHÁZ-TÉR)

néhány nap mulva megnyílik.

850 ülőhely.

Buffé-, dohányzó-, várótermek

TELEFON 12-51.

7000 ápolónőre van szükség

A debreceni tanfolyam programja

Megemlékeztünk már röviden arról az akcióról, amelyet a kormány támogatásával a Vöröskereszt-Egyesület indított s amelynek célja ápolónőket kiképezni minél nagyobb számban. Debreczenben is terveznek ilyen tanfolyamokat, amelyek március 1-én kezdődnek és amelyeknek vezetője Kenéz Gyula dr. udvari tanácsos, bábaképezdei igazgató lesz.

A Vöröskereszt-Egyesület most küldte szét fölhívásait, amelyekben az ápolónői tanfolyam szükségességéről a következőket mondja:

A Balkán háboru befejeztével a háboru momentán veszedelme elmúlt ugyan, de azért elegendő sok politikai gyűjtő anyag van mindenfelé felhalmozva, amely a háborura adhat okot, úgy hogy a magyar Vöröskereszt-Egyesület, amelynek feladata háboru esetén sebesült, vagy egyébként megbetegedett katonáink elhelyezésénél és ápolásánál a hadseregnek segítségére lenni, nem teheti ölebe kezeit, hanem épen a béke idejét kell arra felhasználnia, hogy háboru esetére a hozzá fűződő nagy igényeknek minél teljesebben megfelelni képes legyen. A modern löfegyverek mellett ellehetünk reá készülvé, hogy nagy háboru esetén monarkiainknak mintegy 100,000 sebesült és 250,000 egyébként beteg katonája lesz, amely összegből Magyarországra körülbelül 140,000 sebesült és beteg katona esik. Ezeket nem lehet a monarkia két fele között a kvóta arányában elosztani. A harctér helyétől függ, hogy hány jut Magyarországra. Mindenestre azonban olyan sok, hogy ellátásukhoz a legnagyobb erőfeszítésre kell berendezkednünk.

A 140,000 beteg katona ápolására a katonai betegápolókön kívül még mintegy 7000 betegápolónőre lesz szükségünk. Ez az óriási szám nem kerülhet ki a hivatásos ápolónők sorából, mert számuk együttvéve sem teszi ennyit és mert nagy részük háboru esetén is el lesz foglalva a polgári kórházakban, ahol akkor nem szünetelhet a polgári betegek felvétele, sőt a háboruval kapcsolatos járvány esetén ezen betegek száma még meg is szaporodik. Ezért ezen igen nagy számú ápolónőről hazafias önkéntes jelentkezés alapján kell gondoskodnunk kiképzésüket külön tanfolyamokban kell eszközölnünk. A tanfolyamról a Vöröskereszt-Egyesület utasításai és szabályzata alapján a következő programot bocsátotta ki Kenéz Gyula dr.:

A tanítás helye a debreceni kir. bábaképezde és a debreceni közpórház. Az előadások a bábaképezde tantermében tartanak hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton. A tanfolyam március 1-én kezdődik és hat hétig tart.

Első hét. Elmélet. Az emberi testről általában. A bakteriumokról. A betegségekről. A bélszatorna és légzőutak baja. Általános fertőző bajok. Ismétlés. Előadó: Berényi István dr. I. tanársegéd.

Gyakorlat. A betegszoba. Takarítás, rendezés. Az ágy megvetése, tisztába huzása. Főrsztés, lemosás. Beöntés, csapolás. Hőmérés, érverésszámlálás. A beteg megfigyelése. Jelentés az orvosnak. Ismétlés. A gyakorlatokat vezetik Kathy Márton dr. felügyelet alatt Bartháné főbába, Vida ápoló.

Második hét. Elmélet. Csonttörések. Gyógyításuk. A sebek gyógyulása. Nem fertőzött sérülések gyógyítása. Ismétlés. Előadó: Csikos Sándor dr. főorvos.

Gyakorlat. Lemosás, ledörzsölés, borogatás, bekötés. Pakolás. Fűrdők. Betegszállítás kis és nagy távolságra. Gyógyszerek beadása. Ismétlés. A gyakorlatokat vezetik: Kathy Márton dr. felügyelet alatt: Bartáné, főbába, Vida, ápoló.

Harmadik hét. Elmélet. A fertőzés. Sebfertőzés, betegségek. Ilyenben szenvedők ápolása. A betegség terjedésének megállítás, fertőtlenítés. Ismétlés. Előadó: Csikos Sándor dr.

Gyakorlat. Betegápolási eszközök. Műszerek, kötőszerek. Sebkiötés. Rögzítőkötések. Altatás. Ezek a gyakorlatok a közpórházban tartatnak a sebészeti osztály segédorvosainak a vezetése alatt. Előkészítés a műtétkehez, segítés a műtétknél. Külön beosztás szerint a közpórházban és a bábaképezdeben.

Negyedik hét. Elmélet. A háboru kisérő betegségeknél ok és kortana, gyógyítása. Ismétlés. Előadó: Fráter Imre dr. honv. törzsorvos, kórházi igazgató.

Gyakorlat. Erőművi gyógyítás. Alapfogalmak, simogatás, kenés, ütögetés, stb. Gyakorlat. Szervek kenése. Svéd torna. Egyszerű ellenállási gyakorlatok. Géppelkenés. Ismétlés. Előadó és a gyakorlatokat vezeti Szász Adolf dr.

Ötödik hét. Elmélet. Elsősegítség. Előadó: Berényi István dr. és Lambertger. Szükség esetén Kenéz Gyula dr.

Hatodik hét. Elmélet és gyakorlat. Az egész anyag átismétlése. Vizsga.

Bobrinszky kém volt

A rutén izgatók bünpöre

Máramarossziget, február 19.

A rutén izgatók bünpörének tegnapi tárgyalásán fölolvasták a *csernovici* csendőrpáncsnokság *bizalmas* jellegű átiratát, melyet 1913. március 18-án a máramarosszigeti kir. ügyészséghez intézett a *ruszofil mozgalom tünete* dolgában. A csendőrpáncsnokság átiratának legérdekesebb részlete *Bobrinszky* gróf dumaképviselő viselt dolgaival foglalkozik.

Bobrinszky Vladimir gróf, az orosz jóléti egyesület elnöke, az *Ausztria és Magyarország* folyó egész *ruszofil agitáció lelke*. — 1908. nyarán és őszén a prágai szláv kongresszusról jövet beutazta Galiciát és Bukovinát. Allítólag *Horvátországban és Zágrábban is volt*. Galiciában és Bukovinában történt utazása alkalmával társaságában több ruszofil és orosz ember is volt, így *Vladimirov* tábornok, *Lwod* herceg, *Dimitriev* stb. Utazásának állítólagos célja etnografiai tanulmányozás volt, tényleg azonban az orosz jóléti egyesület küldte ki, hogy a helyszínén meggyőződjék, hogy *ajánlatos lenne-e Ausztria és Magyarország ruténlakta vidékein pénzzel dolgozni*. Második agitációs utazása során, 1908. szeptember 20-án Szerethbe jött és ott a *Mogilnicki* által tiszteletére rendezett ünnepélyen beszédet mondott, amelyben a *vezéreket nyilvánosan ő felsége fenkölt személye ellen való gyűlöletre és megvetésre izgatta*. E miatt megindult ellene a büntető eljárás és nyomozó levelet bocsátottak ki. Röviddel ezután *Bobrinszky* a *Novoje Vremjában* cikket irt, amelyben az osztrák büntető bíróság előtt való megjelenését a közel jövőre ígerte. — *Mindazonáltal máig sem jelent meg*. Hir szerint 1912-ben inkognitóban *Karlsbadban* időzött és ott *Gerovszkival* összejött. *Bobrinszky* jobb keze a ruszofil agitációban *Krilovszki* Cirill, a kievi *Duhovnája Akadémia* levéltárosa és a jóléti egyesület tagja. Ennek kezében fut össze a propaganda minden szála. — Birtokában vannak a *pontos névjegyzékek* mindama személyekről, akiket Galiciában, Bukovinában és *Máramarosban* a ruszofil ügynek megnyertek. *Huszonhétvezernél többen vannak ezek*.

Felolvasták továbbá *Máramarosmegye alispánjának körrendeletét*, amely ezt mondja: A kassai hadtestparancsnokság 1912. december 17-iki átirata szerint *Churomanach* Alexejev oroszországi illetőségű izgató tevékenységét különösen Magyarország rutének által lakott vidékére terjeszti ki. — Nevezett *Churomanach* jelenleg *Amerikának rutén teiepeit keresi föl* bizonyára azért, hogy a nagy részt csak ideiglenesen kivándorolt és visszatérni szándékozó galiciaiak között eszméinek híveket szerezzen. *Churomanach katonai kémlelésekkel is foglalkozik* s ez év nyarán a meghitt (a külállamok katonai titkait kikémlelő személy) jelenlétében *Bobrinszky grófnak katonai értesítéseket adott át Magyarországról*. Fölhivom ennek kapcsán a főszołgabíró,

polgárme...
kémkedés...
gyelemm...
megfelelő...
hozzám

Egy

Egy...
annak ér...
ja izgal...
megdöbt...
nyuk, L...
ügyvédh...
elköltöz...
bécsi sz...
rajongás...
ték a há...
meglepe...

A d...
ezelőtt...
egy gyi...
a törvé...
ményt k...

—
körülmé...
Mit...
haza cs...
későn, ...
öszülő f...
ölelni gy...
volt sef...

—
felelte s...
látni un...
Az...
megyei...
azonal...
ja s jö...
Bécsbe...
De...
amikor...
melybe...
U...
n e m...

—
Az...
géhez...
mutatta...

—
Az...
röztett...
tesen ...
ságra...
szonyh...
M...
tudósi...
egészs...
gyerm...
csete-p...
férj ré...
A...
leleple...
mond...
lán ne...

—
PÉNT...
SZOM...

—
szágo...
ros tá...
— tel...
zik a...
a szir...
biztos...
ezt a...
már...
hogy...
tött s...

polgármester, rendőrkapitány urakat, hogy a kémkedést és orosz szellemű izgatásokat figyelemmel kísérni, azoknak észlelése esetében megfelelően intézkedni és az eredményről hozzám jelentést tenni ne késsék.

Egy magyar uriaszony néger gyermeke

Családi örömből válópör

Egyik biharvármegyei uri családot és annak érdekeltségét szenzációs válópör tartja izgalomban. A biharvármegyei család megdöbbenséssel olvasta a minap, hogy leányuk, **Leonora**, aki **Mittelheim** bécsi ügyvédhez ment feleségül, botrányok között elköltözött hazulról és most külön lakik egy bécsi szállodában. Mittelheim bécsi ügyvéd rajongással szerette feleségét és akik ismerték a házastársak életét, azok előtt annál meglepetésszerűbb volt a botrány.

A dolog úgy történt, hogy két héttel ezelőtt Mittelheimmel, aki Berlinben volt és egy gyilkossággal vádolt szobafestőt védett a törvényszék előtt, örvendetes családi eseményt közöltek hazulról.

— Fiunk született, — irták — **Laura** a körülményekhez képest jól érzi magát.

Mittelheim ügyvéd nagy boldogan sietett haza családjához. Nem volt fiatalember, későn, negyven éves korában nősült és az öszülő férfi boldogságával akarta magához ölelni gyermekét. De bizony, a gyermek nem volt sehol.

— A nagymamánál lenn van a publi — felelte sápadtan az anya. — Nagyon szerette látni unokánkat.

Az ügyvéd táviratot küldött a biharvármegyei nagyapához, hogy a kis pubit hozza azonnal magával fel Bécsbe, mert látni óhajtja s jöjjön fel a nagymama is néhány hétre Bécsbe.

De mekkora volt az ügyvéd meglepetése, amikor a nagymamától táviratot kapott, a melyben a következő sorok állottak:

Unoka nincs nálunk. Bécsbe nem jöhetnek.

A nyád.

Az ügyvéd megdöbbenve szaladt feleségéhez:

— Hol a gyerek? — kérdezte és megmutatta a táviratot.

— Nem tudom — felelte az anya. **Eltűnt.**

Az ügyvéd a rendőrség útján kezdte köröztetni a kis gyereket. A gyerek természetesen megkerült. Az ügyvéd felesége **dajkaságba adta** Bécs környékén, egy falusi asszonyhoz.

Mindez miért történt? Azért — mondja tudósítónk — mert az ügyvéd felesége egy egészséges, de félreismerhetetlenül **néger gyermeknek adott életet.** Ezért volt a nagy csetepaté és ezért indult meg a válópör is a férj részéről.

Az elvált asszonynak nem esik rosszul a leleplezés. Nem bánja és ügyvédjének azt mondotta tollba, hogy ő Biharvármegyei faluban nem, de Bécsben halálra unja a férjét.

Színház

A SZÍNHÁZ MÜSORA:

PÉNTEK: *A kiskirály*, operett. (A bérlet.)
SZOMBAT: *A kiskirály*, operett. (B bérlet.)

* **Mezei kaucióját visszatartják.** Az Országos Színészegyesület átirat Debrecen város tanácsához, hogy Mezei Béla kaucióját — tekintettel arra, hogy május 15-én távozik a városból — tartsa vissza szeptemberig a színészek után szeptemberig járó illetékek biztosítása fejében. A tanács kimondta, hogy ezt a megkeresést nem teljesítheti, hanem már most figyelmeztette a házi pénztárt, hogy a biztosíték a katonai zenekarral kötött szerződés értelmében a zenekar jöve-

delmének biztosítására szolgál s így Mezei biztosítékát mindaddig, míg a katonaság erre fölöldő irást nem ad, visszatartják.

* **Márfy Károly Nyiregyházán.** Márfy Károly dr. nyiregyházi színházvezető tegnap bejelentette Nyiregyháza tanácsának, hogy március hó 15-én társulatával bevonul Nyiregyházára. Bejelentette azon kívül, hogy a nyiregyházi három hónapos idény tartamára szerződött a 68. gyalogezred zenekarát. Beterjesztette társulatának névsorát, amely oly kiváló neveket foglal magában, mint Antal Erzsé, Mezei Jolán, Gyöngyi Jolán, Zöldi Vilma, Deák Flóra, Stoll Béla, Lajthay Károly, Fekete László, stb. Ugy látszik, hogy Márfy annak dacára, hogy csekély befogadó képességű színházban játszik, mégis elsőrendű társulatot tart.

* **Vasárnap este a „Katonadolog“.** (A színházi iroda jelentése.) Mérey, Béli és Zerkovitz diadalmas operettje, a „Katonadolog“ kerül színpadra vasárnap este újból. E kisbérletes előadásra földszinti és első emeleti páholyok is kaphatók, azonkívül támlásszékek már az első sortól kezdve.

* **„A tökéletes asszony“.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután méréseket helyarákkal „A tökéletes asszony“, Lehár kitűnő új operettje kerül színpadra. Ez lesz a pompás újdonság első délutáni előadása, mely ugyanazzal a szereposztással és egész terjedelmében kerül színpadra, éppen úgy mint az esti előadásokon.

HIREK

— **A román paktum Debrecen város előtt.** Az Emke. választmánya után most újabb megkeresés érkezett Debrecen városához, hogy írjon föl a román paktum ellen. A tanács azonban tekintettel arra, hogy a román tárgyalások már befejezést nyertek és pedig paktum nélkül, az ügyet tárgyalatlannak ítélte és úgy határozott, hogy a megkeresést levéltárba teszi.

— **Népszerű Főiskolai Tanfolyam.** Holnap, szombaton délután 5 órától 6 óráig tartja nagyérdeműknek ígért előadását Händel Vilmos dr. jogakadémiai tanár „A pragmatica sanctio“-ról, melyben e nagyfontosságú állami alaptörvényben lefektetett trónörökösödési jog részleteit fogja kifejteni. Az előadás a ref. kollégium dísztermében tartatik meg. Belépti-jegyek 1 koronáért kaphatók Csáthy és Hegedüs könyvkereskedő cégek üzletében, a kollégium háznagy hivatalában, valamint előadás előtt a teremben is.

— **Tüdös István az új református püspök.** Sátoraljauhelyről táviratozzák: A tiszáninneri református egyházkerület állandó szavazatbontó bizottsága ma délelőtt Dókus Gyula elnöklete alatt összeült a sátoraljauhelyi református püspöki hivatalban, hogy megszámlálja a legutóbbi püspöki választáskor beadott szavazatokat. Az eredmény a következő: Dr. Tüdös István miskolci esperes kapott 287, Révész Kálmán kassai esperes 81, Radácsy György sárospataki teológiai tanár 4 és Novák Lajos ugyancsak sárospataki teológiai tanár 1 szavazatot. Így dr. Tüdös Istvánt püspökké választották.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Minden valószínűség szerint a jövő héten Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, amelyen néhány fontosabb ügyet, ezek közt több már elhatározott utcaburkolás végrehajtására vonatkozó előterjesztést és ajánlatot fognak tárgyalni.

— **Az egyetem csatornázása.** A belügyminiszter most értesítette a város tanácsát, hogy egyetem csatornázására vonatkozó határozatot tárgyalás alá vette. A tanács tudomásul vette a leiratot azzal, hogy a jövő héten a küldöttség, amely több városi ügyet fog megszürgetni a minisztériumokban ezt az ügyet is sürgesse meg.

— **Az Egyház-téri új mozgó-színház felülvizsgálata.** Tegnap szült ki a bizottság az Egyház-téren épült új mozgó-színház felülvizsgálatára, azon célból, hogy a játszási engedély kiadása — melyet a városi tanács engedélyezett — építészeti, egészségügyi és tűzrendészeti szempontból a követelményeknek megfelelnek-e? A bizottság tagjai voltak: Rostás István rendőrfőkapitány, Borsos József h.-főmérnök, Publig Ernő tüzoltó főparancsnok, dr. Balkányi Ede tiszti főorvos, dr. Harsányi Imre r.-főkapitányi előadó. A bizottság alapos körültekintéssel felülvizsgálták az összes helyiségeket s a legnagyobb elismerésben részesítették Bisotka István építész, aki szakmájának legképzettebb technikájával oldotta meg a hatalmas nézőtér felépítését. Külön nyilvánították elismerésüket Suchán Rezső igazgatónak, kinek messzemenő áldozatkészségéből olyan impozáns, minden kényelemmel és magas ízléssel berendezett mozgószínházat nyert Debrecen, mely az országban ritkítja párját. Rostás István főkapitány elmenőben meg is jegyezte — az ideiglenesen kifizeszett cégtáblára mutatva, „Mélán írhaták ki, hogy Debrecen legszebb és legnagyobb mozgó-színháza az Uránia“.

— **Két politikai affér.** A mai képviselőházi ülésen két politikai affér is keletkezett. Lovász Márton ugyanis egy közbeszólása miatt provokáltta Mandorff Géza és Szluha István útján ifjabb Kubinyi Gézát, akinek segédei Almássy László és Farkas Pál voltak. A segédek kardpárbajban egyeztek meg, amelyet ma este hat órakor vívtak meg a felek a Rákosi-féle vívóteremben. Kubinyi a karján szenvedett két kisebb sérülést. Ugyan csak ma Podmaniczky Andor báró provokáltta Telegdy József és Farkas Zoltán útján Székely Ferencet, akinek megbízottai Déry Zoltán és Bethlen István voltak. Podmaniczky segédei kijelentették, hogy felük nem vádolta azzal Székelyt, hogy a sószerződés ügyében részt vett, vagy hasznot élvezett volna, hanem hogy őt is a pártkaszából választották meg. Erre Székely segédei kijelentették, hogy felük így félreértve Podmaniczkyt használt erősebb kifejezést és ezért bocsánatot kér.

— **Az Augusztia-szanatórium és a város.** Lukács György a Szanatórium-egyesület elnöke átirat a városhoz, hogy miután a szanatórium részére megszavazott 200,000 korona segély első részletét 100,000 koronát a kötelezett időnél hat hónappal később fizette meg a város s így Egyesületnek kamatvesztése volt, a második 100,000 koronás részletet ne — amint azt a közgyűlés megállapította — azt építkezés teljes befejezése után, ami különben néhány hét múlva bekövetkezik, hanem már most utalványozza ki. A tanács a kérésnek eleget tesz.

— **Az „Apolló“ előadásai** délután 5 órakor félhelyáruak.

URANUS

Korona-Passzage   Telefon 3-28.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
február hó 20-án, 21-én, 22-én

VIGJÁTÉK-ESTÉK.

1. **Zene.**
2. **Pathé Ujság.**
Művelői világesemények.
3. **Apa és fia.**
Nagyszerű francia vigjáték 2 felvonásban.
5. **A megszökött anyós.**
Amerikai bohózat 2 felvonásban.

Henny Forten játékaival

ORSOLYA GRÓFNŐ.

Vigjáték 2 felvonásban.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától.
Rendes helyárak! Bérlet, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

Hétfőn február 22-én a kath. sajtó hölgybizottságának műkedvelő előadása.

KEDDEN SZERDÁN
általános közkívánatra:
ÁLLAT AZ EMBERBEN.

— **Gyógyszertármegnyitás.** Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Bocskay-ter és Pacirta-utca sarkán levő „Ocskay”-hoz címzett gyógyszertáramat a közforgalomnak átadtam. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok tisztelettel **Szendrey Béla**, gyógyszerész. Telefon 914.

— **Vigjáték-esték az Uránusban.** Szerencsés gondolat, hogy az Uránus mozgó-színház olyan műsorral szolgál a publikumnak pénteken, szombaton és vasárnap, mely végig ötletes és vidámtárgyú képekből van művészi hozzáértéssel összeválogatva. A képek mindegyike reprezentánsa a humornak és szellemes komikumnak. A műsoron szerepel egy francia vigjáték 2 felvonásban, egy amerikai bohózat 2 felvonásban és egy kép, melyben Henny Porten a legszebb és legbájosabb moziművészünk játssza a főszerepet, a címe: Orsolya grófnő. A finom és ötletes műsorba van beillesztve a legújabb „Pathé-Ujság”, mely a multheti nagy világeseményeket tartalmazza. Ezen pompás és változatos műsor előreláthatólag frenetikus sikert fog aratni.

— **Mennyi kenyert fogyaszt Debrecen?** Kovács József dr. gazdasági akadémiai tanár ma tartotta meg „A kenyérről” szóló előadását a Szabad Iskolában szép számú közönség állandó érdeklődése mellett. Fejtegetését a két legnagyobb emberi érzés az éhség és szerelem ismertetésével kezdte, megállapította azoknak az emberiség életére gyakorolt hatásait. A táplálkozás feladatait vizsgálva, hangsúlyozza, hogy a munka elvégzése szempontjából annak minő megnyilvánulásai vannak, továbbá, hogy a kultúra fejlődése minő hatással van a táplálkozásra s ezáltal az emberi munkára. Statisztikai adatokkal világította meg a világ 1913. évi gabona termelését, a világ népességének szükségletét s annak kielégített állapotát — rámutatva arra, hogy a kenyér iránti küzdelem minő nagy gazdasági és szociális átalakulásokat kezdeményez. Kovács József dr. végül előadásában Debrecen lakosságának kenyérfogyasztását vizsgálta és 55,000 kilogramra becsülve az évi szükségletet, a havi piaci forgalmat 15,000 kgr. kenyérben állapítja meg. Mai érdekes előadásának folytatása és kiegészítő része lesz a husról és tejről szóló értekezése, melyek különösen a mai viszonyaink között a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot.

— **Ujszerű látványosságban** lesz része, ha megnézi az Apollóban műsoron levő „Milliók a föld alatt”, izgalmas, gazdag cselekményű filmszenzációt, melyben minden el képzelhető járművet felhasználnak egy kalandor üldözésére s végül lóháton ülve repül el a léghajón.

— **Az Országos Tanító-Egyesület segélye.** Az Országos Tanítói Egyesület azzal a kéréssel fordult Debrecen város tanácsához, hogy betegsegélyző alapja javára egyszerűsmindenkori segélyt szavazzon meg. A tanács a kérést kiadta a jog- és pénzügyi-bizottságnak.

— **A gyilkos tisztiszolga büntetése.** Bécsből táviratozzák: Jankovlievic Rajko tisztiszolgát, aki augusztus 18-án gazdáját Eisenkolb Vilmos gárdakapitányt és Bolza Mária grófnőt agyonlőtte, a katonai törvényszék orgyilkosság miatt halálra ítélte és hogy ezt az ítéletet kegyelem útján tizenöt évi nehéz börtönre változtatták át. A hadbírószék ezt a megkegyelmezést megfőlebbezte és a főbbviteli törvényszék új tárgyalást rendelt el. Az új tárgyalást néhány nappal ezelőtt megtartották és a tisztiszolgát tizenhat évi súlyos börtönre ítélték. Jankovlievicet azonnal átvitték a möllersdorfi katonai fegyházba, ahol két nappal ezelőtt veszedelmes megbetegedett.

— **Pénz-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **A vakmerőség netovábbját** mutatja be az „Apolló” a „Milliók a föld alatt” című világlágerben, érdekes, látványos felvétel ez ismét, mely leköti mindvégig és mulattatja a szemlélőt.

— **Statisztika a munkanélküliekről.** A munkanélküliség ellen küzdő Országos Egyesület azt kérte Debrecen város tanácsától, közölje az egyesülettel, hogy eddig milyen intézkedéseket tett a város. A tanács a szükséges fölvilágosítások megadása végett a megkeresést kiadta a főkapitánynak.

— **Kázmér a háremben,** a „Protea” főszereplőjével a legkacagatóbb bohózat az Apollóban látható.

— **Lopás a színházból.** A debreceni színház igazgatósága ma délelőtt panaszt tett, hogy valaki egy 100 korona értékű színházi vészlámpát a tegnapi előadás alatt ellopt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Halálozások.** A debreceni állami anya könyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Kovács István ref. 56 éves, Bak András ref. 20 napos, Simon Ilona ref. 2 hónapos.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Két heti fogház egy szabadalomért.** — Sugár Zsigmond debreceni bádogos a máv. debreceni műhelyében volt alkalmazva, mint bádogos munkás. Sugár lószerszámra csatvédőt talált fel s hogy a találmányára szabadalmat kapjon, több modelt készített. A modellekhez szükséges anyagot úgy szerezte be, hogy négy darab fémcsapot elvitt a műhelyből. A törvényszék ma tartott tárgyalásán két heti fogházra ítélte Sugárt. Az ítélet jogerős.

§ **Diákszerelm a fiatalok bírósága előtt.** Nagyszalontáról jelentik, hogy az ottani főgimnáziumnak volt egy igen életrevaló diákja, B. Gábor. A nyolcadik osztály tanulója volt s egyik helybeli iparos családnál lakott teljes ellátással. Egy ideig a fú csak a tankönyveinek élt, szorgalmasan bevágta a leckéket s valóságos gyönyörködtek benne a tanárai. De nemcsak a tanárok, hanem igen csinos kosztadónia is, akiben legnagyobb mérvben ott lappangott Éva természet. A csábítások legraffináltabb eszközeit előszedte, míg végre is a fiatal gyerekben fellángolt a fiatalság tüze és belekerült a csapdába. A latin nyelvtan, a fizika, a latin faktorok és társai árvaságra jutottak és kezdődött a szerelm korszaka. Végre is a férj rájött a tiltott szerelme. Heves drámai jelenetek és egyebek után a diákot kicsapták, az asszony ellen pedig megindult a válópör. A szerelmes regény tárgyalásán a fú terhelőleg vallott. Beismerte, hogy az asszony csábította el és ez okozta vesztét. Természetesen a menyecske így nem tarthatott volna igényt nőtartásra és hogy attól el ne essen, B. Gábort beperelte rágalmozásért. Tegnapi tartották volna meg ebben az ügyben a tárgyalást, de mert a vádlott diák a tizenhét évét még nem töltötte be, ügyét a nagyváradi fiatalok bíróságához tették át.

§ **A pálinka miatt.** Zsarolás és becsületsértés vétsége miatt állott ma a debreceni törvényszék előtt Szöllősi János szoboszlói napszamos. Az ősszel egy koresmában pálinkát vásárolt egy Szücs Zsófia nevű asszony. Szöllősi megkívánta az italt és kért, de Szücs Zsófia nem adott, mire a legény felpofozta és földhöz vágta az asszonyt. A bíróság Szöllősit 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Megverte az anyját.** Dede Sámuel szoboszlói gazdálkodó 120 korona adósságát ki akarta fizettetni az anyjával. Az anya azonban a könnyelmű fiúért nem akart fizetni, mire Dede megverte az édesanyját. Tetteért ma vont a felelősségre a törvényszék. Dedénem kivánta a fú megbüntetését s a bíróság 50 korona pénzbüntetésre ítélte a legényt.

§ **Rajtavesztett betörők.** Keserü Mihály, Medve Sándor és Sári Lajos jómódu bagosi legények elhatározták, hogy Fazekas Sándor boros pajtáját feltörlik. Egy novemberi este végre is hajtották a betörést és egy 74 literes hordót kigördítettek a pajtából, de rajtacsípték őket. A törvényszék ma Keserüt és Medvét 3 heti, Sári Lajost 15 napi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	852.00
Osztrák hitel	84.70
Magyarosított koronaárjárdék	722.50
Államvonal	457.75
Jelzálogbank	681.—
Himnuszárjárdék	746.—
Szolgálati	—
Közlési vonal	681.—

Irányszám:

Magánleszámitózási kamatláb:

Bécs 4 1/16 %, Berlin 3% London 1 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Strasser és Könyg dobr. Masmányos távirati jelentés

Bécs májusra	11.12
októberre	12.28
1914. ápr.	8.67
Rosn. októberre	9.26
áprilisra	—
Zab októberre	7.77
áprilisra	—
Tengeri 1914. év júli	—
máj	9.76

Közszáru 5-tel magasabb.

A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara 1914. évi február hó 25-én, szerdán délután fél 4 órakor a kamara új székházában (Deák- és Verböczy-utcák sarkán) rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére tűzött ügyek közül ezek a fontosabbak:

- Elnöki előterjesztések:** A munkanélküliség nyomorának enyhítése. — A székház-építés utófelülvizsgálata. — A debreceni postaeépület elhelyezése. — Kísérlet bulgár közszállításért, hadfelszerelési lábbeli szükségletre. — A kamara állandó bizottságainak megalakítása. — A törvényhatósági ipartanácsok megalakítása. — Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbíráói: a kerületben levő bankfiókoknál. — Tavaszi vásár rendezése Budapest. — A pénzügyi bizottság jelentése a kamarai pénztár és illetékek 1913. IV. negyedéről. — Jelentés a folyó ügyekről.
- Titkári jelentés az ügyforgalomról.**
- Miniszteri elintézkedések** a kamara felterjesztéseire: Lelevezett üzleti könyvek felülvizsgálata. — A debreceni telefon új felszerelése s a postapalota építése. — Közvetlen telefonösszeköttetés Galiciában. — Iparbírószék szervezése.
- Államsegélyes ügyek:** Miniszteri elintézkedések. — Újabb kérelmek.
- Az 1913. év zárszámadásai.**
- Vámpolitikai kérdések.
- A polgári törvénykönyv tervezete.**
- Ösztöndíjak, tanulmányi segélyek, jutalmak.**
- Szakoktatás.
- Vasut, posta, telefon:** Máv. szállítóhivatal Karcagon. — A gyorsvonatok menetidejének csökkentése. — Debrecen-Budapest közötti gyorsvonati közlekedés javítása. — Vasuton szállított áruk bevallása. — Egy új postahivatal felállítása Nagykárolyban.
- Társ kamarák és rokonintézmények megkeresései.
- Törvényhatósági városok, községek szabályrendeletei.
- Vásárok, vámok, helypénzek: Hajdúvármegye és Debrecen helypénze.
- Kereskedelmi és ipari vélemények.
- Kérelmek kamarai segély iránt.
- Indítványok.

Az Egyesült Államok budapesti főkonzuli helyettese. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ezúton hozza érdeklődése tudomására, hogy az Északamerikai Egyesült Államok kormányza Ronto J. John amerikai állampolgárt a budapesti amerikai főkonzulátushoz főkonzuli helyettesé kinevezte.

Betiltott állatvásárok. Debrecen sz. kir. város mezőrendőrkapitánysága közhírré teszi, hogy mivel a város VIII-ik állategészségügyi körzetében a ragadós száj- és körömfájás járványosan föllépett, a hasított körmű állatokra (szarvasmarha, juh és sertés) a megtartani szokott heti állat vásárok f. hó 22-től kezdve további intézkedésig elmaradnak.

FELHÍVÁS.

Az Arany-Bika Részvénytársaság igazgatósága az alakuló közgyűlésen nyert felhatalmazása alapján elhatározta a társaság alaptőkéjéből még befizetetlen utolsó 25%-os részlet behívását is. Ennek fogva felhívatnak a társaság részvényesei, hogy az általuk jegyzett részvények után még befizetetlen utolsó 25%-os részletet, vagyis részvényenként K 100— azaz Egyszáz koronát legkésőbb **1. évi március hó 1-ig** az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság, vagy a Debreczeni Első Takarékpénztár, vagy a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank, vagy a Magyar Általános Hitelbank Debreczeni Fiókjára pénztáránál az Arany-Bika Részvénytársaság számlájára a következők terhe alatt befizetni sziveskedjenek.

Egyben felhívatnak a társaság minden részvényesei, kik a már korábban esedékessé vált részvénybefizetésekkel hátralékban vannak, hogy az általuk jegyzett részvények után hátralékos befizetéseket, valamint ezeknek az esedékesség napjától a befizetés napjáig számítandó 6%-os késedelmi kamatait a fent megjelölt fizetési helyeken és módon ugyancsak **1. évi március hó 1-ig** annnyival inkább és okvetlenül befizetni sziveskedjenek, mivel ennek elmulasztása esetén az eljárás ellenük a társaság alapszabályai és a kereskedelmi törvény vonatkozó rendelkezései értelmében haladéktalanul folyamatba fog tétetni.

Az Arany-Bika Részvénytársaság igazgatósága.

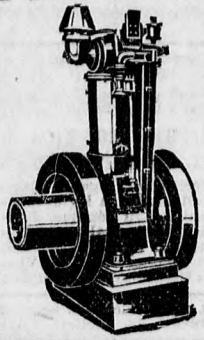
A mi erősek, egészségesek vagyunk

addig legjobb gyógyszerünk a jó táplálkozás. Ha azonban túlerőltetés, betegségek, vérvesszések, gondok stb. folytán szerveink gyöngülni kezdenek, akkor a gyöngeség és betegség föltartóztathatatlannal tör előre. Ha tehát az ember gyöngül, ha ideges izgalom, fej-, hátfájások, fejnemés, vértódulás, szédülés, átcikkázó idegrángások és fájdalmak, szivdobogás, álmatlanság, izgató, zavart álmok, félelmi érzetek gyötrik, ha állandóan lehangolt, életunt, feledékeny, már reggel törődöttnek, egész nap gyöngének érzi magát, ha étvágytalan, székrekedése, fölpuffadása gyakori, továbbá, ha sorvasztó betegségek folytán legyöngült, elerőtlenedett, akkor azonnal kell oly anyag-ról gondoskodni, mely a vér, izom és az idegek föltáplálékát képezi. Ily tápszer a hosszú éveken át eszközölt kísérletek alapján előállított **Nutrigén**, a vér- és idegtápszők királya. Eme kitűnő tápszerrel szerzett tapasztalatairól számol be egy tapasztalt orvosdudor egy könyvben. **Mindenki, a ki-nek erőre, egészségre és gyógyulásra van szüksége, kérje ezt a könyvet és Nutrigén próbát, melyet kívánatra díjtalanul és portómentesen küld meg a**

Nutrigén-vállalat, Budapest,
VI., Vörösmarty-utca 45., I. emelet A.

Szegő Ferenc és Ta.
gépkereskedelmi vállalata Budapest.

V., Szabadság-tér 17. (Tűzde-palota.)

A Tobler & Co. berlini motor-gyár „T e o o” motorának magyarországi vezérképviselote.

Elsőrendű, négyütemű szelepnélküli benzínmotor.

Legújabb rendszerű szivógázmotor-telepek és Diesel-motorok.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező üzleti feltételek. ::: Kérjen árjegyzéket.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbörzabályzat . . . 80 fillér
  - Házbör-nyugtatónyelveke . . . 40 .
  - Házirend . . . 40 .
  - Kapuczdula (minden helyiség részére) . . . 10 .
  - Öres lakás bejelentési lap . . . 10 .
  - Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10 .
  - Epités engedély iránti kérvény . . . 10 .
  - Lakhatási . . . 10 fillér
- ... ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCZA 49.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény (1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú (1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához (1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény) (1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak (1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégtől, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahül, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

elgyöngült erők helyreállítását előmozdíthatják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próba K 4-20, fél doboz K 10—, egész doboz K 18— utánvétellel vagy az összeg előzetes beiktatása ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE
FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III., HAUPTSTRASSE 130.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

DR. SZTANKAY ABA

gyógyszerész és vegyész-mérnök. Vegészeti műszaki laboratoriuma
DEBRECZEN, SZENTANNA-UTCZA 66. SZÁM.

Az ügy iránt érdeklődők becses tudomására hozom, miszerint az általam Báton (Hontmegye) 1897-ben alapított **vegyészeti műszaki laboratoriumom** Debreczenbe helyeztem. Laboratoriumom elfogad egy a szerves, mint szervetlen kémia körébe eső elemzési munkákat. Kidoigoz és szabadalmazásra előkészít a kémia körébe tartozó eszmeiket. Elvállalja a kémiai nagyipar körébe tartozó vállalatok tervezését s költségvetését. Külömböző bányászati kohótermékek hasznosítására utmutatást ad és szakértői véleménnyel szolgál. **Orvos és gyógyszerészeknek újabb gyógyszerek nyereségét célzó eszmeit realizálja, kidolgozza és azok értékesítésére utmutatást nyújt.** Ugy gyógytáram, mint vegyészeti laboratoriumom a nagyrebecsült közönség szives figyelmébe ajánlom.

HUMANIC
Tánc Cipők

ATLAS minden színben, **BROKAT, BÁRSONY, LAE** és minden bőrfajtákban K 7-50-től feljebb választékos árakban.

Debreczen, Piac-utca 22—24. sz.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdő minden szög 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Különtéle

Míg a készlet tart

az új Béka áruházban Plac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu seilyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Piu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Nagyságos Asszonyom!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-utca 36. sz. a.** (keresztépületben)

női szabóságot

nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, raglánt, sportruhát, plüsskabátot és színházi köpenyt a legújabb és legújabb árakon. A főváros, valamint a vidéki városok előkelő szalonjában szerzett sok évi tapasztalatom biztosított nyújtana arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. :: Nagybecsi pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Stauber Ferenc.

Miklós-utca 21. sz. alatt kiadó

udvari lakás: 4 szoba, előszoba, fürdőszoba vízvezetékekkel és villanyvilágítással felszerelve.

Irodának nagyon alkalmas.

Lakás

Butorozott

utcai szoba külön előszobával, villanyvilágítással és butorozott udvari szoba villanyvilágítással kiadó. Egymalom-utca 7.

Modern

utcai 4 szobás lakás kiadó Május 1-re fürdő és mellékhelyiségekkel. Darabos-u. 9.

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től al-bérletbe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál Széchenyi-u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Adás-vétel

NÁD

40,000 kéve I-ső és II-od osztályú nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévéként al v. állomás Székelyhid wagonba berakva vevő ponyvával (12x3 m.) leköve (egy wagonba az I-ső oszt. kb. 1000 kéve berakható.) Megrendelések a székelyhidi uradalomhoz (Bihar vármegye) címzendők.

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER tejeskocskák friss erkezesben kaphatók a Deutsch-féle fűszerüzletekben.

Órák mindennemű javítása, ugyszintén zsebórák, ébresztő órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhetőek Belényesy Sándor órás és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Törédék arany és ezüst beváltás. 99

1 mázsa hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz köszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Állás

Ügyes

divatárusnő azonnal felvétetik ids. Molnár Lukácsnál. Kossuth-utca 2.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfi szabóműhelyemet

Arany János-utca 3. sz. alá helyeztem át.

Mérték után legelegánsabb férfiruhákat a legújabb és legújabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban eszközölök. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Oszl. Magy. bank mellett

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tiszteséges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KHOLL K. Berlin 29., poste restante.

Elsőrangú fűszerkereskedés.

Alapítva 1896-ban.

VÁRAY JÓZSEF

PIAC-UTCA ES SIMONFFY-UTCA SAROK.

AJÁNLJA:

legjobb minőségű fűszerárut.

Tescheni teavajat — csemegesajtót — magyar és francia cognacot, — pezsgőborait — tokaji asszu, szamorodni, peccsenye és asztali borait — **Szent István dupla malátásort.**

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Gyomorgőrcs, köllka, ótvágytalan-ság és általában gyomorbetegségeknek a legkímélőbb háziáru a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában, Debreczenben.

Alapítva 1782

BACZEWSKI J. A. - LEMBERG
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

Baczewski
féle likörök
Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

Csődtömeg-eladási hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy a vb. Kohn I. debreczeni bej. posztókereskedő cég csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1—602. tételei alatt foglalt **szövet-, posztó-, bélés-árak és szabókellékek stb.**, melyek beszerzési ára 17490 korona 56 fillér, becsértéke 13458 korona 70 fillér, továbbá a csődleltár 603—607. tételei alatt foglalt **üzleti berendezés és Wertheim-szekrény**, melyek beszerzési ára 930 korona, becsértéke 725 korona, a csődbíróság felhatalmazása alapján írásbeli zárt ajánlatok útján eladatnak.

Ajánlat tehető külön az árukra és külön az üzleti berendezésre, vagy pedig mindkettőre együttesen.

A zárt írásbeli ajánlatok alulírott csődtömeggondnoknál (Arany János-utca 2. sz.) nyújthatók be **1914 március 2-ik napjának déli 12 órájáig.** Az ajánlatokkal egyidejűleg bántépénzül a becsérték 10%-a a tömeggondnok kezéhez készpénzben leteendő. Ajánlattevő ajánlatában tartozik kijelenteni, hogy a hirdeteményben foglalt feltételeket magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az ajánlatok felett az ideiglenes csődválasztmány 1914 március hó 2-ik napján délután 3 órakor a tömeggondnok irodájában tartandó ülésén határoz s az eredményt ugyanakkor kihirdeti, fenntartván a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon váiaszthasson, vagy valamennyit is visszautasíthassa és a tömeg más módon való értékesítését határozza el. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, ajánlatához a csődbíróság jóváhagyásáig kötve marad.

A választmány és a tömeggondnok az áruk minőségéért, mennyiségéért és esetleges leltári tévedésekért semminemű szavatosságot nem vállal.

A vételi illeték vevőt terheli, valamint a veszély az ajánlat elfogadásától az áruk átadásáig.

Vevő köteles a vételárat és a vételi illetéket ajánlatának csődbírósági elfogadásakor a tömeggondnok kezéhez azonnal készpénzben kifizetni és az árukat egyidejűleg átvenni, ellenkező esetben bántépénze a tömeg javára elvész. Az árukat tartozik vevő, amennyiben a bérletet át nem veszi, az átadástól számított 48 óra alatt az üzleti helyiségből elszállítani.

A leltár és áruraktár közbenjöttömmel délutánonként 3—5 óra között megtekinthető.

Debreczen, 1914 február hó 28-án.

Dr. Sebők Ernő, tömeggondnok.

Kérem adjon nékem
ismét egy tubussal

Dr. Dralle

MALATTINE-jából

Nincs jobb szer kivörösödött, érdes és repedezett bőr ellen.

1 tubus K — 70 és 120. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszert- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.
Georg Dralle, Hamburg-Bodenbaoh a. E.

Nyomatott Hofmann és Kronovitz könyvnyomdájában Plac-utca 49., a főpostával szemben.